

কৃষি, উদ্যোগ আৰু সেৱাখণ্ডত প্ৰযুক্তিৰ প্ৰভাৱ

মূল অর্থতা :

- বৃত্তিয়ে মানুহৰ জীৱন-ধাৰণত কেনেধৰণে সহায় কৰে, তাক বুজি পোৱা।
- বৃত্তিসমূহ যে তিনিটা অৰ্থনৈতিক খণ্ডৰ লগত জড়িত, সেইবিষয়ে অৱগত হোৱা।
- বিভিন্ন বৃত্তিৰ লগত জড়িত ক্ষেত্ৰসমূহৰ বিষয়ে ধাৰণা লাভ কৰা।
- কৃষি, উদ্যোগ আৰু সেৱাখণ্ডত প্ৰযুক্তিৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে উপলক্ষি কৰা।
- প্ৰযুক্তিৰ অদক্ষ আৰু অসাৱধান ব্যৱহাৰে যে ব্যক্তি তথা সমাজলৈ বিপদ আনিব পাৰে সেইবিষয়ে উপলক্ষি কৰা।

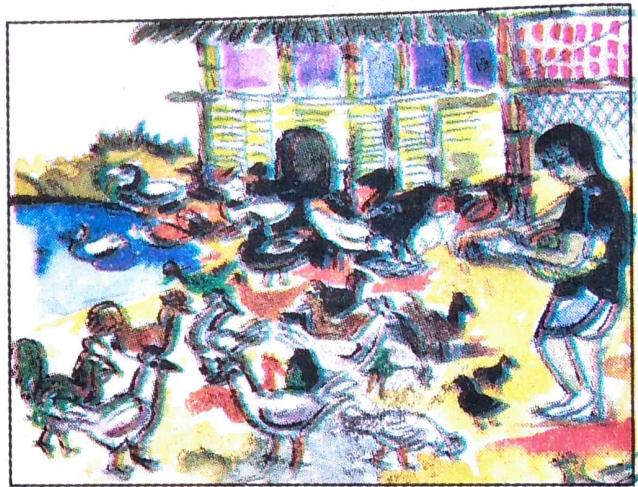
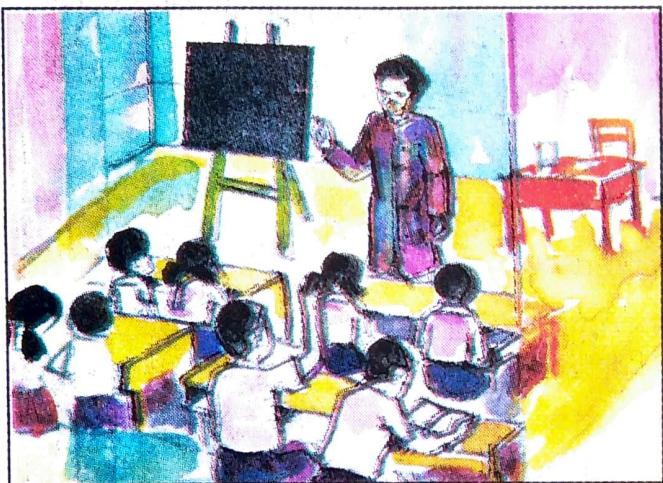
বিভিন্ন বৃত্তিৰ অৱলম্বনত মানুহে জীৱন-নিৰ্বাহ কৰে। এই বৃত্তিসমূহৰ লগত জড়িত হৈ মানুহে অৰ্থ উপাৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হয়। অৰ্থই আমাক জীৱন-নিৰ্বাহৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰীসমূহ আহৰণ কৰাত সহায় কৰে। বৃত্তি বিভিন্ন ধৰণৰ হ'ব পাৰে। কৰ্মক্ষেত্ৰ অনুসৰি মানুহৰ বৃত্তিসমূহ প্ৰধানকৈ তিনিটা অৰ্থনৈতিক খণ্ডৰ লগত জড়িত। সেইকেইটা হ'ল কৃষিখণ্ড, উদ্যোগখণ্ড আৰু সেৱাখণ্ড। এই খণ্ড তিনিটাৰ অন্তৰ্ভুক্ত বিভিন্ন বৃত্তিৰ লগত জড়িত ক্ষেত্ৰসমূহ তলৰ তালিকাত দেখুওৱা হ'ল —

খণ্ডসমূহ	বিভিন্ন বৃত্তিৰ লগত জড়িত ক্ষেত্ৰসমূহ
কৃষি	কৃষি, পশুপালন, মীন পালন, আদি।
উদ্যোগ	কল-কাৰখনা, বিভিন্ন ধৰণৰ বৃহৎ শিল্প, কুটীৰ শিল্প আদি।
সেৱা	শিক্ষা, যোগাযোগ, চিকিৎসা, বেংক, পৰিবহণ আদি।

জানি থওঁ আহা :

এখন দেশৰ উপাৰ্জন ব্যক্তিগত আৰু সামূহিক বিভিন্ন উৎসৰ ও পৰত নিৰ্ভৰ কৰে। এই আটাইবিলাক উৎসক প্ৰধানকৈ তিনিটা ভাগ বা খণ্ডত ভগাই লোৱা হয়। সেয়াই হ'ল একো একোটা অৰ্থনৈতিক খণ্ড। এই তিনিওটা খণ্ডৰ সম্বলিত প্ৰচেষ্টাত হে এখন দেশৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন আৰু কল্যাণ সাধন হয়। প্ৰতিটো খণ্ডই এটা আনটোৰ পৰিপূৰক আৰু ইটো-সিটোৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল।

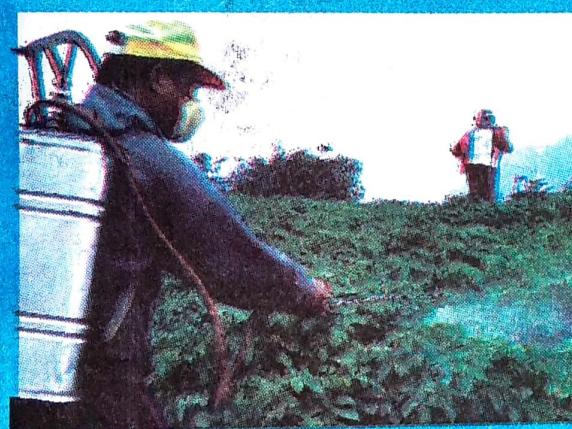

বিভিন্ন প্রকার বৃত্তি

চিত্রত দেখুওৱা বৃত্তিবোৰ সিপিটিৰ তালিকাত দেখুওৱা কোন কোন খণ্ডত পৰে লগৰীয়াৰ লগত আলোচনা কৰি লিখা।

তোমালোকে জানা যে অতীজত মানুহে নিজ নিজ কর্মক্ষেত্রে কঠোর পরিশ্রম করি নিজের উপার্জনের পথ মোকলাই লৈছিল। কিন্তু, বিজ্ঞান আৰু প্রযুক্তিৰ উন্নয়নৰ লগে লগে মানুহৰ শ্ৰম বহু পৰিমাণে লাঘৱ হোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে। বিভিন্ন বৃত্তিৰ লগত জড়িত ক্ষেত্ৰসমূহত প্রযুক্তিয়ে কেনেদেৰে সহায় কৰিছে জানি লওঁ আহা।

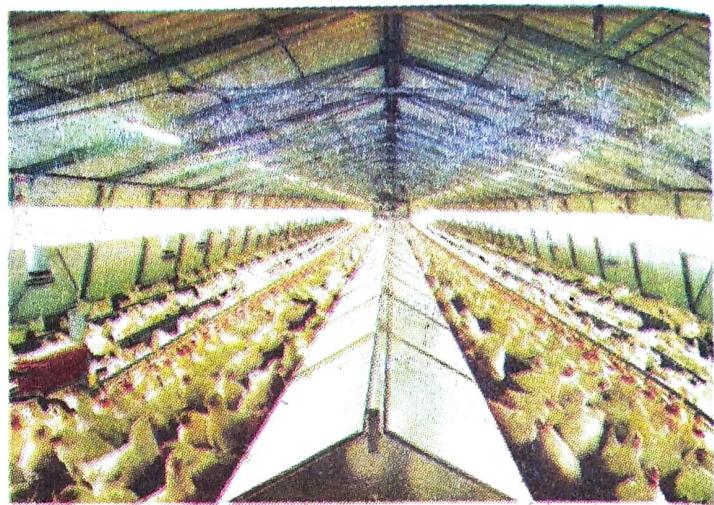
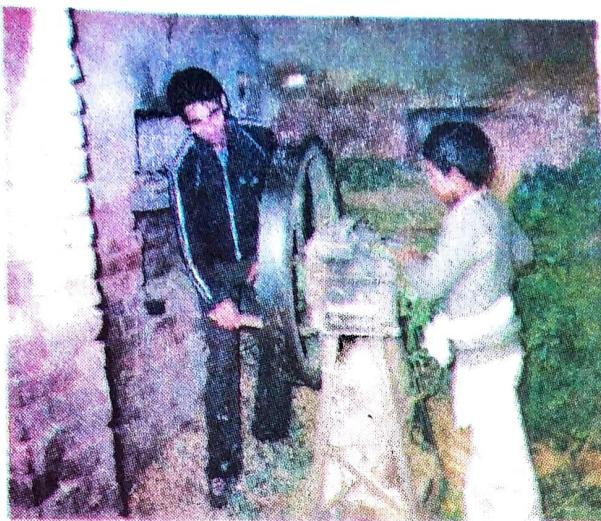
কৃষি আৰু প্রযুক্তি :

ওপৰৰ ছবিসমূহত তোমালোকে বিবিধ যন্ত্ৰ-পাতি আৰু প্রযুক্তি-কৌশলৰ ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে মন কৰিছা নিশ্চয়। প্রযুক্তিৰ ব্যৱহাৰৰ ফলত কৃষি ক্ষেত্ৰত ব্যাপক উন্নতি হোৱা দেখা গৈছে। বৰ্তমান কৃষকসকলে নাওলৰ পৰিৱৰ্তে ট্ৰেক্টৰ, পাৱাৰ টিলাৰ আদি ব্যৱহাৰ কৰি কম সময়ৰ ভিতৰতে অধিক মাটি চহাৰ পৰা হৈছে। জলসিঞ্চন ব্যৱস্থাৰ ফলত বছৰৰ সকলো সময়তে সকলো ধৰণৰ খেতিৰ বাবে পানীৰ যোগান সন্তোষ হৈছে। উন্নত মানৰ বীজ আৰু বাসায়নিক সাৰৰ প্ৰয়োগৰ ফলত আজিকালি কম মাটিত অধিক ফচল উৎপাদন হয়। বন নিৰোৱা, শস্য কটা আৰু মৰণা মৰা যন্ত্ৰ ব্যৱহাৰৰ ফলত কৃষকৰ শাৰীৰিক কষ্ট বহু পৰিমাণে লাঘৱ হৈছে। পোক-পতঙ্গৰ আক্ৰমণৰ পৰা শস্যক বক্ষা কৰিবলৈ নানাধৰণৰ কীটনাশক দ্রব্য আজিকালি ব্যৱহাৰ কৰা হয়। এই আটাইবিলাক ব্যৱস্থা আৰু সুবিধা আমি প্রযুক্তি কৌশল প্ৰয়োগ কৰিবলৈ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছোৱাক। ভাৰতৰ পঞ্জাৰ, হাবিয়ানা আৰু উত্তৰ প্ৰদেশৰ কৃষি ক্ষেত্ৰত যাঠিৰ দশকতে উন্নত পানী যোগান ব্যৱস্থা, অধিক উৎপাদনক্ষম বীজ আৰু বাসায়নিক সাৰৰ ব্যাপক ব্যৱহাৰ কৰি 'সেউজ বিপ্লৱ'ৰ সূচনা কৰা হয়। ফলত কৃষিজ্ঞাত সামগ্ৰীৰ উৎপাদন বহুগুণে বৃদ্ধি পায়। পিছলৈ ভাৰতৰ অন্যান্য বাজ্যতো সেউজ বিপ্লৱৰ প্ৰভাৱ পৰে।

জানি লওঁ আহা :

তামিলনাড়ুৰ ড° এম. এচ. স্বামীনাথনক ভাৰতৰ 'সেউজ বিপ্লৱ'ৰ পিতৃ আখ্যা দিয়া হয়।

গুরু, ম'হ, হাঁহ, মুর্গী, মীন পালনৰ ক্ষেত্ৰতো আজিকালি নানা আধুনিক প্ৰযুক্তি কৌশলৰ ব্যৱহাৰ হয়। এনেবিলাক বৃক্ষি আৰু ব্যৱসায়ৰ সম্প্ৰসাৰণৰ লগে লগে আমাৰ দেশৰ উৎপাদন বৃদ্ধি হৈছে। ইয়াৰ ফলত আৰ্থিক উপাৰ্জন বৃদ্ধি হ'বলৈ ধৰিছে আৰু মানুহে কৰ্মসংস্থানৰ সুবিধা পাইছে।

- মাটি চোৱা দুবিধ আধুনিক যন্ত্ৰৰ নাম লিখা।
- আমাৰ বাজাৰ কৃষিজাত সামগ্ৰীসমূহৰ এখন তালিকা প্ৰস্তুত কৰা।

উৎপাদন বৃদ্ধিৰ লগে বাহি হোৱা ফচলখিনি সংৰক্ষণ কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আহি পৰে। আধুনিক প্ৰযুক্তিৰ ব্যৱহাৰে কৃষকসকলক এই সমস্যাৰ পৰাও সকাহ দিছে। আজিকালি 'শীতল ভঁৰাল'ত ফচলসমূহ বহু দিনলৈ সতেজভাৱে সংৰক্ষণ কৰি ৰাখিব পাৰি। ফলস্বৰূপে এতিয়া, বছৰৰ সকলো সময়তে সকলো ধৰণৰ ফল-মূল আৰু পাচলি পোৱাৰ সুবিধা হৈছে। ইয়াৰ ফলত, কৃষকসকল আৰ্থিকভাৱে লাভৱান হ'বলৈ সক্ষম হৈছে।

জানি থওঁ আহা :

মোনকালে নষ্ট হ'ব পৰা কৃষিজাত বস্তু, ফল-মূল, খাদ্য সামগ্ৰী আদি নিয়ন্ত্ৰিত উৎপত্তাত বেছি দিনলৈ সতেজ কৰি ৰাখিব পৰা ব্যৱস্থা সম্বলিত ভঁৰাল গৃহকে শীতল ভঁৰাল বুলি কোৱা হয়।

- শীতল ভঁৰালে কৃষকসকলক আৰ্থিকভাৱে কিদৰে সহায় কৰিছে দলগতভাৱে আলোচনা কৰি লিখা।
- তোমালোকৰ ওচৰৰ অঞ্চলত যদি শীতল ভঁৰাল আছে, তাত কেনেদৰে ফল-মূল, শস্য আদি সংৰক্ষণ কৰি ৰাখে শিক্ষকৰ লগত গৈ ভালদৰে বুজি ল'বা।

উদ্যোগ আৰু প্ৰযুক্তি :

ক্ৰিয়া-কলাপ :

আমাৰ জীৱন-ধাৰণৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সকলোবোৰ সামগ্ৰী প্ৰকৃতিৰ পৰা পোনে পোনে পাওঁনে ? কি কি বস্তু
পোনে পোনে পাওঁ আৰু কি কি বস্তু পোনে পোনে নাপাওঁ দলগতভাৱে আলোচনা কৰি তালিকাভূক্ত কৰা।

যিবিলাক বস্তু আমি প্ৰকৃতিৰ পৰা প্ৰত্যক্ষভাৱে লাভ কৰিব নোৱাৰেঁ সেই বিলাক সামগ্ৰী আমি উদ্যোগৰ
জৰিয়তে পাওঁ। তোমালোকে আগতে পাই আহিছা যে প্ৰকৃতিৰ পৰা পোৱা কেঁচা সামগ্ৰীসমূহ কাৰখনা বা
উদ্যোগত কাৰিকৰী কৌশল আৰু প্ৰযুক্তি ব্যৱহাৰ কৰি আমাৰ উপভোগ্য সামগ্ৰীলৈ ৰূপান্তৰ কৰা হয়।
উদাহৰণস্বৰূপে, কুঁহিয়াৰৰ ৰসৰ পৰা চেনি প্ৰস্তুত কৰা হয়। আমি ব্যৱহাৰ কৰা কাগজসমূহ বাঁহ গছৰ পৰা
তৈয়াৰ কৰা হয়।

আমাৰ দেশত বিভিন্ন ধৰণৰ উদ্যোগ আৰু কল-কাৰখনা আছে। যেনে — চাহ উদ্যোগ, তেল উদ্যোগ, লো-তীখা
উদ্যোগ, কাগজ উদ্যোগ, মৰাপাট উদ্যোগ, প্লাইটেড উদ্যোগ, বস্তু উদ্যোগ, তাপ বিদ্যুৎ কেন্দ্ৰ, জলবিদ্যুৎ কেন্দ্ৰ, ইত্যাদি।
প্ৰযুক্তিৰ সহায়ত উদ্যোগসমূহত কম খৰচতে অধিক উৎপাদন হোৱাৰ লগতে উৎপাদিত সামগ্ৰীসমূহ কৌশলযুক্ত আৰু
উন্নত মানৰ হয়। উদ্যোগ স্থাপনৰ লগে লগে নিয়োগৰ সুবিধাও বৃদ্ধি পায়। এইদৰে উদ্যোগ খণ্ডৰ সামগ্ৰিক বিকাশত
প্ৰযুক্তিয়ে যথেষ্ট সহায় কৰিছে।

অসমৰ কুটীৰ শিল্পৰ ক্ষেত্ৰতো বৰ্তমান যথেষ্ট পৰিৱৰ্তন আহিছে। শুৱালকুছিৰ পাট-মুগা, নলবাৰীৰ বাঁহ-
বেত, সৰ্থেবাৰীৰ কাঁহ, হাজোৰ পিতল, লখিমপুৰ আৰু ধেমাজিৰ মুগা শিল্প আদিত জড়িত লোকসকলেও উন্নত
প্ৰযুক্তি কৌশলৰ ব্যৱহাৰ কৰি কম খৰচ আৰু কম কষ্টত উন্নতমানৰ সা-সামগ্ৰী অধিক পৰিমাণে উৎপাদন
কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

ক্ৰিয়া-কলাপ :

- তোমাৰ ওচৰত থকা কোনো উদ্যোগ বা কুটীৰ শিল্পৰ কেন্দ্ৰলৈ গৈ তাত কিদৰে বস্তু উৎপাদন কৰা হয়,
ভালদৰে চাই এটি টোকা প্ৰস্তুত কৰা।
- উদ্যোগত ব্যৱহাৰ হোৱা কেঁচা সামগ্ৰীসমূহ আমি ক'ৰ পৰা পাওঁ ?
- প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ প্ৰয়োগৰ ফলত উদ্যোগ খণ্ডৰ কি লাভ হৈছে?

সেৱাৰ্থ আৰু প্ৰযুক্তি :

তোমালোকে আগতে পাই আহিছা যে সমাজৰ উন্নয়ন আৰু বিকাশৰ বাবে নানাধৰণৰ সামগ্ৰীৰ উপৰি কিছুমান ব্যৱস্থাৰ প্ৰয়োজন হয়। যেনে — শিক্ষা, চিকিৎসা, যাতায়াত, যোগাযোগ ব্যৱস্থা আদি। এই ব্যৱস্থাবোৰে পোনে পোনে কোনো সামগ্ৰী উৎপাদন নকৰে, কিন্তু উৎপাদনত পৰোক্ষভাৱে সহায় কৰে। এই ব্যৱস্থাসমূহত প্ৰযুক্তিয়ে কিদৰে অৱদান আগবঢ়াইছে সেইবিষয়ে আলোচনা কৰোঁ আহা —

(ক) যোগাযোগ আৰু প্ৰযুক্তি :

আধুনিক প্ৰযুক্তিৰ ব্যৱহাৰৰ ফলত যোগাযোগ ব্যৱস্থাত যথেষ্ট উন্নতি হোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে। বাতৰি কাৰ্কত, 'বেডিঅ' আৰু টেলিফোনে যোগাযোগ ব্যৱস্থাত কিমান সহায় কৰিছে সেইবিষয়ে তোমালোকে নিশ্চয় ইতিমধ্যে বুজিব পাৰিছা। ইয়াৰ উপৰি কৃত্ৰিম উপগ্ৰহৰ নিৰ্মাণ তথা স্থাপনৰ পিছত ম'বাইল ফোন, টেলিভিশন, কম্পিউটাৰ, ইণ্টাৰনেট আদি ব্যৱস্থাৰ সহায়ত এতিয়া মানুহে ঘৰতে বহি দেশ-বিদেশৰ বাতৰি গ্ৰহণ, প্ৰেৰণ আৰু সংৰক্ষণ কৰিব পৰা হৈছে। ইণ্টাৰনেট সেৱাৰ জৰিয়তে বিভিন্ন বিষয়ৰ অলেখ তথ্য-পাতি সহজতে সংগ্ৰহ আৰু সংৰক্ষণ কৰিব পাৰি। মনোৰঞ্জনৰ কাৰ্যক্ৰমো এই সেৱাৰ জৰিয়তে উপভোগ কৰিব পৰা যায়। ই-মেইলৰ জৰিয়তে এতিয়া নিমিয়তে পৃথিৰীৰ যিকোনো ঠাইলৈ যিকোনো খবৰ, তথ্য, স্থিৰ ছবি বা ভিডিঅ' ছবি (শব্দ সহকাৰে) প্ৰেৰণ কৰিব পাৰি। ফেক্স (FAX : Fascimile Automatic Xerox) মেচিনেৰে আজিকালি টেলিফোনৰ তাৰৰ সহায়ত যিকোনো তথ্যৰ প্ৰতিলিপি অইন ঠাইলৈ প্ৰেৰণ কৰিব পাৰোঁ।

জানি থওঁ আছা :

কৃত্রিম উপগ্রহ হল পৃথিবীর চারিওফালে কৃত্রিমভাবে প্রদক্ষিণ করাই বখা মহাকাশত স্থাপিত এটা যন্ত্র। ইয়াক মহাকাশ আৰু বতৰৰ পৰ্যবেক্ষণ, তথ্য সংগ্ৰহ, তথ্যৰ সৰবৰাহ, মহাকাশৰ জ্যোতিষসমূহৰ অধ্যয়ন আদি কামত ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

ক্ৰিয়া-কলাপ : তোমাৰ অঞ্চলত উপলক্ষ যোগাযোগ ব্যৱস্থাসমূহৰ এখন তালিকা প্ৰস্তুত কৰা।

(খ) যাতায়াত আৰু প্ৰযুক্তি :

প্ৰযুক্তিয়ে যাতায়াত ব্যৱস্থা পূৰ্বৰ তুলনাত বহু পৰিমাণে সুচল আৰু খৰতকীয়া কৰি তুলিছে। চকাৰ আৱিষ্কাৰৰ পিছৰে পৰা মানুহে বিভিন্ন ধৰণৰ যান-বাহন প্ৰস্তুত কৰি ল'ব পৰা হ'ল। যেনে— চাইকেল, বিক্রা, মটৰ গাড়ী, ৰেলগাড়ী আদি। উৰাজাহাজ, বিদ্যুৎ চালিত ৰেল, মেট্ৰ' ৰেল আদিৰ সহায়ত নিমিষতে বহু যোজন বাট অতিক্ৰম কৰাটো সন্তুষ্ট হৈছে। ডাঙুৰ ডাঙুৰ জাহাজৰ সহায়ত নদী, সাগৰ, মহাসাগৰ আদিৰ জলপথেৰে বহু হাজাৰ টন গধুৰ মালবস্তু পৰিবহণ কৰিব পাৰি।

সম্প্ৰতি আমি বজাৰত নিতো নতুন নতুন ধৰণৰ বিলাসী গাড়ী-মটৰৰ পয়োভৰ দেখিবলৈ পাওঁ। এইবিলাক আধুনিক প্ৰযুক্তিৰ ফল।

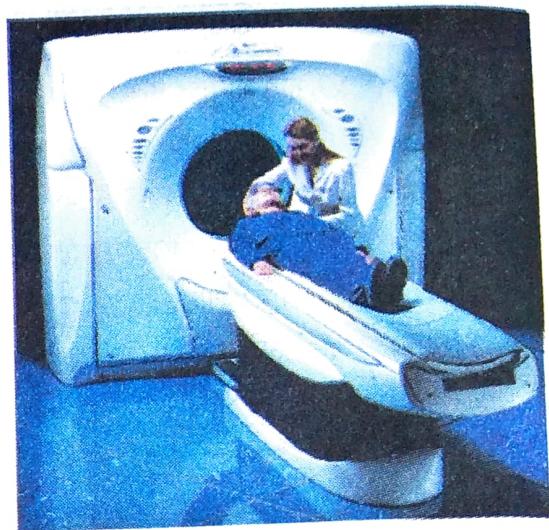

টোকা প্ৰস্তুত কৰা :

তোমাৰ অঞ্চলত কি কি যাতায়াতৰ ব্যৱস্থা আছে? এই ব্যৱস্থাবোৰৰ পৰা তুমি কেনেদৰে উপকৃত হৈছা?

(গ) চিকিৎসা আৰু প্ৰযুক্তি :

চিকিৎসা সেৱাৰ মান উন্নত কৰাত প্ৰযুক্তিৰ ব্যৱহাৰে যথেষ্ট অৱদান আগবঢ়াইছে। বিভিন্ন ধৰণৰ যন্ত্ৰ-পাতি যেনে— এক্স-ৰে' (X-ray), আল্ট্ৰা চাউণ, চি. টি. স্কেন (C.T. Scan : Computed Axial Tomography), এম.আৰ.আই (M.R.I : Magnatic Resonance Imaging) আদিৰ সহায়ত এতিয়া যিকোনো দুৰাৰোগ্য বোগৰ চিনাক্তকৰণ সন্তুষ্ট হৈছে। প্ৰযুক্তিৰ ব্যৱহাৰে বোগীৰ অস্ত্ৰোপচাৰৰ ক্ষেত্ৰতো আমূল পৰিৱৰ্তন আনিছে। উন্নত ঔষধৰ আৱিষ্কাৰে বোগ নিৰাময়ত যথেষ্ট সহায় কৰিছে। তদুপৰি ৰুগ্ম অংগ সলনি কৰি সুস্থ অঙ্গ সংস্থাপন কৰাও সন্তুষ্ট হৈছে। আজিকালি ইণ্টাৰনেট সেৱাৰ জৰিয়তে দূৰ-দূৰণিৰ দেশ যেনে— ইংলেণ্ড, আমেৰিকা, জাপান আদিৰ উন্নত চিকিৎসাৰ সুফল নিজৰ ঘৰতে থাকি লাভ কৰাৰ সুবিধা হৈছে। চিকিৎসা সেৱাৰ মান উন্নয়নৰ ফলস্বৰূপে মানুহ দীৰ্ঘজীৱী হ'বলৈ ধৰিছে আৰু লগে লগে মানুহৰ মৃত্যুৰ সংখ্যাও কমিছে।

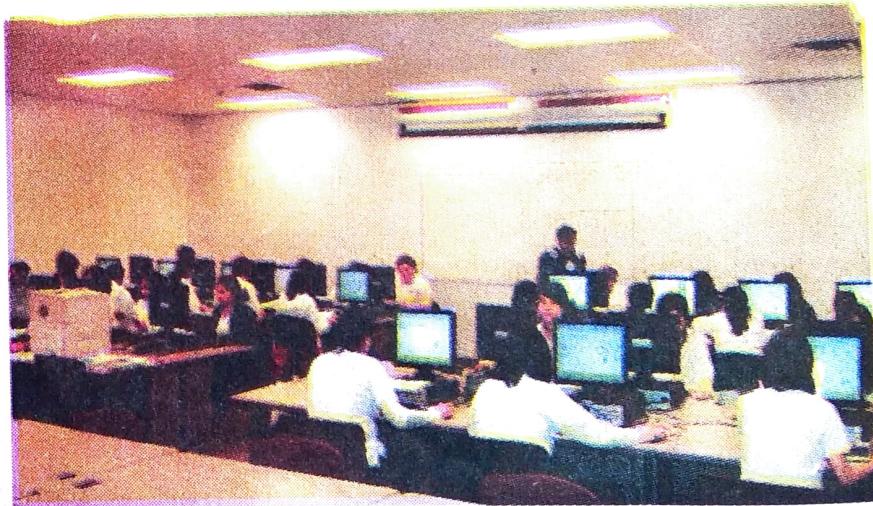
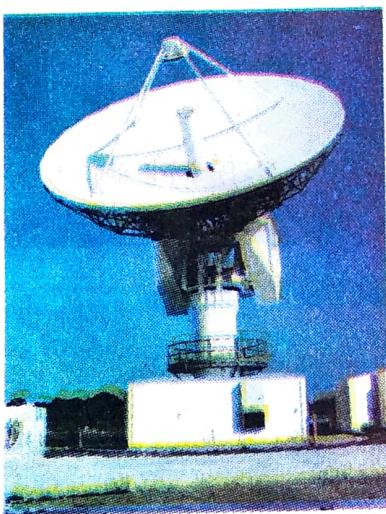

ক্রিয়া-কলাপ :

তোমার অঞ্চলত থকা কোনো চিকিৎসালয়লৈ গৈ চিকিৎসা সেৱাত ব্যৱহাৰ হোৱা যন্ত্ৰ-পাতিসমূহ নিৰীক্ষণ কৰি তাৰ কামসমূহ ভালকৈ বুজি লোৱা।

(ঘ) শিক্ষা আৰু প্ৰযুক্তি :

আজিকালি 'বেডিআ', টেলিভিজন আদিৰ জৰিয়তে শিক্ষা সম্বন্ধীয় বহুতো কাৰ্যক্ৰম প্ৰচাৰ কৰা হয়। তোমালোকে এনে অনুষ্ঠানসমূহ চাবলৈ যত্ন কৰিবা। টে'প বেকৰ্ডাৰ, 'বেডিআ', টেলিভিজন আদি শিক্ষা প্ৰচাৰৰ একো একোটা মাধ্যম। কম্পিউটাৰ, প্ৰজেক্টৰ আদি ব্যৱহাৰৰ ফলত শিক্ষা ব্যৱস্থালৈ দ্রুত পৰিৱৰ্তন আহিছে। ইণ্টাৰনেট আৰু দূৰৱৰ্তী শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ জৰিয়তে এতিয়া নিজৰ ঠাইতে থাকি আঁতৰৰ শিক্ষানুষ্ঠানৰ পৰা শিক্ষা লাভ কৰিব পৰা হৈছে।

ক্রিয়া-কলাপ :

'বেডিআ' আৰু টেলিভিজন যোগে প্ৰচাৰ হোৱা তুমি ভাল পোৱা কেইটামান শিক্ষামূলক অনুষ্ঠানৰ নাম লিখা।

ওপৰৰ আলোচনাৰ পৰা তোমালোকে নিশ্চয় বুজিলা যে কৃষি, উদ্যোগ আৰু সেৱাখণ্ডত প্ৰযুক্তিয়ে নানাধৰণে অৱদান আগবঢ়াই দেশৰ অৰ্থনীতিৰ উৎকৰ্ষ সাধন কৰিছে। অৱশ্যে, প্ৰযুক্তিৰ সুফল লাভ কৰিবলৈ হ'লে আমি সকলোৱে এই অৱদানসমূহক শুন্দভাবে আৰু দক্ষতাৰে ব্যৱহাৰ কৰিব জানিব লাগিব। অন্যথা, কেতিয়াৰা বিপদৰো সন্মুখীন হ'বলগীয়া হ'ব পাৰে। সেয়েহে যথাযথ প্ৰশিক্ষণৰ সুবিধাবোৰ গ্ৰহণ কৰাটো সকলোৱে বাবে বাঞ্ছনীয়।

মনত বাখিবলগীয়া কথা :

- কর্মস্কেত্র অনুসৰি মানুহৰ বৃত্তিসমূহ প্রধানকৈ তিনিটা অর্থনৈতিক খণ্ডৰ লগত জড়িত —
 - ক) কৃষিখণ্ড
 - খ) উদ্যোগ খণ্ড
 - গ) সেৱা খণ্ড।
- প্রযুক্তিৰ ব্যৱহাৰৰ ফলত কৃষি, উদ্যোগ আৰু সেৱাখণ্ডৰ ব্যাপক উন্নতি হৈছে।
- শীতল ভৰ্বালত ফলমূল, পাচলি আদি বহু দিনলৈ সংৰক্ষণ কৰিব পাৰি।
- যিবিলাক বস্তু আমি পোনে পোনে প্ৰকৃতিৰ পৰা নাপাওঁ সেইবিলাক উদ্যোগৰ জৰিয়তে পাওঁ।
- বাতৰি কাকত, টেলিফোন, ম'বাইল ফোন, টেলিভিছন, কম্পিউটাৰ আদিৰ দৰে প্রযুক্তিৰ ফলসমূহে যোগাযোগ ব্যৱস্থা যথেষ্ট উন্নত কৰিছে।
- প্রযুক্তিৰ ব্যৱহাৰৰ ফলত যাতায়াত ব্যৱস্থা পূৰ্বৰ তুলনাত বহু পৰিমাণে সুচল আৰু খৰতকীয়া হৈ পৰিছে।
- এঙ্গ-ৰে', আল্ট্ৰা চাউণ্ড, চি.টি. স্কেন, এম.আৰ.আই আদি যন্ত্ৰৰ সহায়ত যিকোনো দুৰাবোগ্য ৰোগৰ চিনাক্তকৰণ কৰিব পাৰি।
- টে'প ৰেকৰ্ডাৰ, ৰেডিঅ', টেলিভিছন আদি শিক্ষা প্ৰচাৰৰ একো একোটা মাধ্যম।
- প্রযুক্তিৰ সুফল লাভ কৰিবলৈ হ'লৈ সকলোৱে ইয়াৰ অৱদানসমূহ শুন্দভাৱে আৰু দক্ষতাৰে ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ শিকিব লাগিব।

অনুশীলনী :

- ১) প্রযুক্তিৰ ব্যৱহাৰে মানুহৰ জীৱনত কেনেদৰে প্ৰভাৱ পেলাইছে নিজৰ ভাষাত লিখা।
- ২) কৃষি আৰু উদ্যোগ খণ্ডত প্রযুক্তিৰ ব্যৱহাৰৰ ফলত কি কি পৰিৱৰ্তন আহিছে?
- ৩) কম সময়ত অধিক ফচল উৎপাদন কৰিবলৈ আজিকালিৰ কৃষকে কি কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰে?
- ৪) তুমি জনা অসমৰ কেইটামান উদ্যোগৰ নাম লিখা।
- ৫) ইণ্টাৰনেট সেৱাৰ জৰিয়তে কেনেদৰে লাভৱান হ'ব পাৰি লিখা।
- ৬) চিকিৎসা সেৱাত ব্যৱহাৰ কৰা কেইবিধমান যন্ত্ৰৰ নাম উল্লেখ কৰা। সেইবোৰৰ সহায়ত কি কৰা হয়? শিক্ষকৰ সহায়ত জানি লোৱা।
- ৭) প্রযুক্তিয়ে যাতায়াত ব্যৱস্থালৈ অনা পৰিৱৰ্তনসমূহ আলোচনা কৰা।
- ৮) কম্পিউটাৰ আৰু প্ৰজেক্টৰে শিক্ষা প্ৰসাৰত কেনেদৰে সহায় কৰিছে শিক্ষকৰ সহায়ত আলোচনা কৰি লিখা।
- ৯) খালী ঠাই পূৰ কৰা —
 - (ক) উন্নত মানৰ _____ আৰু ৰাসায়নিক সাৰৰ প্ৰয়োগৰ ফলত আজিকালি কম মাটিতে _____ ফচল উৎপাদন হয়।
 - (খ) বৰ্তমান সময়ত _____ স্থাপন কৰি ফচলসমূহ বহুদিনলৈ _____ সংৰক্ষণ কৰিব পাৰি।
 - (গ) ইণ্টাৰনেট সেৱাৰ জৰিয়তে বিভিন্ন বিষয়ৰ অলেখ তথ্য-পাতি সহজতে _____ আৰু _____ কৰিব পাৰি।
 - (ঘ) _____ হ'ল পৃথিবীৰ চাৰিওফালে কৃত্ৰিমভাৱে প্ৰদক্ষিণ কৰাই ৰখা মহাকাশত স্থাপিত এটা যন্ত্ৰ।

* * * * *